

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ: Αριθ. 181/74

Περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών
(ΦΕΚ 347/Α/20-11-74).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η λήψις μέτρων δια την προστασίαν του πληθυσμού και των αγαθών της Χώρας κατά των κινδύνων εκ ιοντιζουσών ακτινοβολιών, εκπεμπομένων εκ πάσης φύσεως μηχανημάτων, πυρηνικών εγκαταστάσεων και ραδιενεργών υλικών, εξαιρέσει των πολεμικών εγκαταστάσεων ή όπλων.

Άρθρον 2

Γενικοί ορισμοί

1. Δια την εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος νοούνται:

α) Ως "ιοντίζουσαι ακτινοβολίαι" αι ηλεκτρομαγνητικαί και πάσαι αι σωματιδιακαί ακτινοβολίαι, αι δυνάμενα να προκαλέσουν ιοντισμόν κατά την δίοδον αυτών δια της ύλης.

β) Ως "ραδιενεργά υλικά" τα εκπέμποντα μίαν ή περισσοτέρας ιοντιζούσας ακτινοβολίας.

γ) Ως "μηχανήματα ακτινοβολιών" τα παράγοντα ή εκπέμποντα ιοντιζούσας ακτινοβολίας.

δ) Ως "εργαστήριον ακτινοβολιών" πας χώρος εντός του οποίου εκτελείται εργασία με ιοντιζούσας ακτινοβολίας.

Ειδικώτερον δε ως "εργαστήριον ραδιοϊσοτόπων" ο χώρος εντός του οποίου εκτελείται εργασία με ραδιενεργά υλικά.

ε) Ως "ελεγχόμενη περιοχή" η καθωρισμένη περιοχή εν τη οποία η έκθεσις του προσωπικού εις ακτινοβολίαν ή ραδιενεργήν μόλυνσιν τελεί υπό τον έλεγχον προσώπου υπευθύνου δια την ακτινοπροστασίαν.

στ) Ως "εργαζόμενος με ακτινοβολίας" παν πρόσωπον εργαζόμενον εις ελεγχόμενη περιοχήν.

Άρθρον 3

1. Η ελεγχόμενη περιοχή απαγορεύεται να χρησιμοποιήται ως κατοικία αντιστρόφως όμως οι χώροι κατοικίας, καταλλήλως προστατευόμενοι, δύνανται να χρησιμοποιηθούν ως ελεγχόμενη περιοχή.

2. Οι εργαζόμενοι εντός ελεγχόμενων περιοχών δέον να είναι ηλικίας τουλάχιστον δέκα οκτώ ετών συμπληρωμένων.

Άρθρον 4

Διοικητικά άδεια

1. Δια την άσκησιν εν Ελλάδι υπό παντός φυσικού ή νομικού προσώπου οιασδήποτε δραστηριότητες εμπιστοσύνης εις το άρθρον 1 του παρόντος απαιτείται ειδική άδεια.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον άδεια χορηγείται κατά περιπτώσιν :

α) Προκειμένου περί εισαγωγής, εγκαταστάσεως και λειτουργίας μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών δι' ιατρικούς σκοπούς εν γένει ως και εγκαταστάσεως και λειτουργίας εργαστηρίων ραδιοϊσοτόπων δι' ιατρικής εφαρμογής εν γένει, δι' αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, εκδιδομένης μετά σύμφωνον γνώμην Τριμελούς Επιτροπής οριζομένης υπ' αυτού.

β) Προκειμένου περί εισαγωγής, εγκαταστάσεως και λειτουργίας ή χρήσεως μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών εφ' οιωδήποτε μη ιατρικώ σκοπώ, ως και προκειμένου περί εγκαταστάσεως και λειτουργίας ραδιοϊσοτόπων δια μη ιατρικής εφαρμογής δια κοινής αποφάσεως του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών και του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Υπουργού.

γ) Προκειμένου περί εισαγωγής, παραγωγής, κατοχής ή διαθέσεως ραδιενεργών ουσιών (ραδιοϊσοτόπων και ιχνηθετημένων ενώσεων) ως και πάσης φύσεως ραδιενεργών πηγών περιλαμβανομένων και των σχασίμων υλικών, δι' αποφάσεως της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενεργείας.

3. Δια την χορήγησιν των ως άνω αδειών απαιτείται πιστοποιητικόν της Διευθύνσεως Υγειοφυσικής της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενεργείας περί της καταλληλότητος των εγκαταστάσεων μηχανημάτων και συνθηκών λειτουργίας των ως άνω εργαστηρίων από απόψεως ακτινοπροστασίας.

4. Η εν παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου ειδική άδεια χορηγείται εις Ιατρούς κεκτημένους την άδειαν ασκήσεως του επαγγέλματος και την ειδικότητα του ακτινολόγου - ραδιολόγου, του ακτινοθεραπευτού και της πυρηνικής ιατρικής, δύναται δε να μεταβιβασθή εις τους κληρονόμους του τυχόν αποβιώσαντος αδειούχου, εφ' όσον οι προς ους η μεταβίβασις κέκτηνται τα απαιτούμενα προσόντα και προϋποθέσεις δια την απόκτησιν της αδείας.

5. Αι υφιστάμεναι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος άδειαι υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων δια την άσκησιν οιασδήποτε δραστηριότητος εμπιπτούσης εις το άρθρον 1 του παρόντος, εξακολουθούν ισχύουσαι διεπόμεναι κατά τα λοιπά υπό των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρον 5

Έκδοσις κανονιστικών αποφάσεων

1. Δι' αποφάσεως του αρμοδίου δια την έκδοσιν της εν άρθρω 4 του παρόντος αδείας Υπουργού καθορίζονται:

α) Τα της χρονικής διάρκειας των κατ' άρθρον 4 του παρόντος εκδιδομένων αδειών.

β) Αι ειδικότεραι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα στοιχεία, η διαδικασία της εκδόσεως και ανανεώσεως αυτών.

γ) Τα της μεταβιβάσεως τούτων δια πράξεως αιτία θανάτου.

δ) Οι υπό των οικείων φορέων τηρητέοι όροι.

ε) Τα προσόντα εν γένει των επαγγελματικώς απασχολουμένων εις ιοντιζούσας ακτινοβολίας.

2. Δια πάσαν μεταβολήν των εν τη χορηγηθείση αδείας αναφερομένων φορέων, σκοπού, μέσου και απασχολουμένου προσωπικού απαιτείται προηγουμένη έγκρισις της εκδούσης ταύτην Αρχής.

3. Δια κοινών αποφάσεων του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών και του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Υπουργού, εκδιδομένων μετά σύμφωνον γνώμην της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενεργείας, καθορίζονται εκάστοτε :

α) Οι κανόνες εν γένει της ακτινοπροσωπίας.

β) Τα της προστασίας των εργαζομένων με ακτινοβολίας κατά την διάρκεια της εργασίας των, ως και του λοιπού πληθυσμού της Χώρας εκ των κινδύνων των ιοντιζουσών ακτινοβολιών κατά την άσκηση των εν άρθροις 1 και 4 του παρόντος δραστηριοτήτων, ειδικότερον δε όσον αφορά εις:

(1) Τον περιορισμόν της εκθέσεως εις ιοντιζούσας ακτινοβολίας εις την χαμηλοτέραν δυνατήν στάθμην.

(2) Τον καθορισμόν των μεγίστων επιτρεπτών δόσεων ακτινοβολιών και συγκεντρώσεως ραδιενεργών υλικών.

(3) Την ειδικήν σήμανσιν των ελεγχομένων περιοχών και των ραδιενεργών υλικών.

(4) Την ενημέρωσιν των εργαζομένων με ακτινοβολίας επί των εκ τούτων κινδύνων και των απαιτητήτων μέτρων ασφαλείας.

(5) Τον έλεγχον εφαρμογής των κανόνων ακτινοπροστασίας.

(6) Ειδικάς ιατρικάς εξετάσεις των εργαζομένων με ακτινοβολίας προ ή ευθύς μετά την απασχόλησιν των ως και κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

(7) Την μεταφοράν ραδιενεργών υλικών.

(8) Τον έλεγχον ραδιενεργών καταλοίπων.

γ) Το είδος μηχανημάτων παραγωγής ακτινοβολιών και αι ποσότητες των ραδιενεργών ουσιών, άτινα εξαιρούνται των διατάξεων του παρόντος.

4. Αι περί των το παρόν άρθρον αποφάσεις δημοσιεύονται δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 6

1. Το δικαίωμα αναζητήσεως, ερεύνης και εκμεταλλεύσεως των ορυκτών υλών των περιεχουσών εις εκμεταλλεύσιμους ποσότητας ραδιενεργά στοιχεία, ως και ο τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος τούτου, διέπονται υπό των διατάξεων του εκάστοτε ισχύοντος Μεταλλευτικού Κώδικος, του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, ως και των, κατ' εφαρμογήν τούτου, εκδιδομένων Ειδικών Κανονισμών.

2. Η έγκρισις των ως άνω Ειδικών Κανονισμών, ως και η τροποποιήσις ή συμπλήρωσις των διατάξεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών των αναφερομένων εις τα μέτρα προστασίας εκ της ραδιενεργείας εν γένει ενεργείται υπό του Υπουργού Βιομηχανίας μετά σύμφωνον γνώμην της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενεργείας.

3. Παν Φυσικόν ή Νομικόν Πρόσωπον, εφ' όσον εν τη ασκήσει οιασδήποτε δραστηριότητες ή και τυχαίως, ήθελεν εντοπίσει την ύπαρξιν ραδιενεργών στοιχείων εις οιανδήποτε περιοχήν της Χώρας, υποχρεούται όπως γνωστοποιήση τούτο αμελλητί εις το Υπουργείον Βιομηχανίας, το Υπουργείον Κοινωνικών Υπηρεσιών και την Ελληνικήν Επιτροπήν Ατομικής Ενεργείας.

Άρθρον 7

Διοικητικός Έλεγχος

1. Επί της τηρήσεως των προϋποθέσεων και όρων των κατ' άρθρον 5 του παρόντος χορηγουμένων αδειών ασκείται έλεγχος δια των οργάνων των αρμοδίων Υπουργείων κατά την εν τω αυτών άρθρω διάκρισιν.

2. Αι χορηγούμεναι βάσει των διατάξεων του παρόντος άδειαι ως και αι χορηγηθείσαι μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος τοιαύται, ανακαλούνται δι' ητιολογημένης αποφάσεως της εκδούσης ταύτας αρχής, εις ας περιπτώσεις εξεδόθησαν βάσει ανακριβών ή ελλειπών στοιχείων ή διαπιστούται, κατά την προηγουμένη παράγραφον του παρόντος άρθρου, παράβασις των γενικών ή ειδικών κανόνων της ακτινοπροστασίας.

Άρθρον 8

Ποινικαί Διατάξεις

1. Ο εκ προθέσεως προκαλών την απελευθέρωσιν ραδιενεργών ουσιών επαγομένων κίνδυνον ανθρώπων ή εκθέτων πρόσωπα αμέσως ή εμμέσως εις ιοντιζούσας ακτινοβολίας κατά τρόπον δυνάμενον να προκαλέση κίνδυνον της ζωής, της υγείας ή περιουσίας αυτών τιμωρείται.

α) Δια φυλακίσεως τουλάχιστον δυο ετών, αν εκ της πράξεως δύναται να προκύψη κοινός κίνδυνος εις ξένα πράγματα.

β) Δια καθείρξεως, αν της πράξεως δύναται να προκύψη κίνδυνος ανθρώπου.

γ) Δια καθείρξεως ισοβίου ή προσκαιρου τουλάχιστον δέκα ετών, αν εις την περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

2. Ο εξ αμελείας γενόμενος υπαίτιος των εν τη ανωτέρω παραγράφω πράξεων τιμωρείται δια φυλακίσεως, απαλλάσσεται όμως ούτος πάσης ποινής, εάν ελευθέρα θελήσει αποτρέψη τον εντεύθεν κίνδυνον ή δια ταχείας προς την αρχήν αγγελίας του δώσει αφορμήν εις αποτροπήν αυτού.

3. Ο εγκαθιστών ή θέτων εις λειτουργίαν ή χρησιμοποιών εργαστήρια ραδιοϊσοτόπων ή μηχανήματα παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών άνευ της κατά το άρθρον 4 του παρόντος αδείας ή μετά την ανάκλησιν της αδείας ταύτης τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον 3 μηνών και χρηματικής ποινής πέντε χιλιάδες μέχρι διακοσίων χιλιάδων δραχμών.

4. Ο εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παραβαίνων του ς όρους της κατ' άρθρον 4 του παρόντος αδείας ή τας διατάξεις των κατ' άρθρον 5 παρ. 1 και 3 υπουργικών αποφάσεων τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι εξ μηνών ή δια χρηματικής ποινής ή αμφοτέρων των ποινών τούτων.

Άρθρον 9

Από της δημοσιεύσεως του παρόντος καταργούνται:

α) Αι διατάξεις των άρθρων 46 παρ. 1 περ. β', γ' και δ' και 47 παρ. 1 περ. στ' και παρ.2 του υπ' αριθ. 451/1962 Β. Δ/τος και του άρθρου 10 παρ. 2 του υπ' αριθ. 521/1963 Β. Δ/τος και

β) πάσα ετέρα γενική ή ειδική διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις του παρόντος ή άλλως ρυθμίζουσα θέματα διεπόμενα υπό του παρόντος.

Άρθρον 10

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Νοεμβρίου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

**Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

ΤΑ ΜΕΛΗ

**ΞΕΝΟΦ. ΖΟΛΩΤΑΣ, ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΣ, ΠΑΝΑΓ. ΖΕΠΠΟΣ, ΓΕΩΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ,
ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΚΑΣ, Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΟΛ. ΦΩΤΙΑΣ, ΝΙΚΟΛ.
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΚΩΝΣΤ. ΓΟΥΣΤΗΣ, ΚΩΝΣΤ. ΜΑΛΑΤΕΣΤΑΣ, ΣΠΥΡ. ΔΟΞΙΑΔΗΣ**

Εθεωρήθη και ετέθη η μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν Αθήναις τη 19 Νοεμβρίου 1974

**Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ**